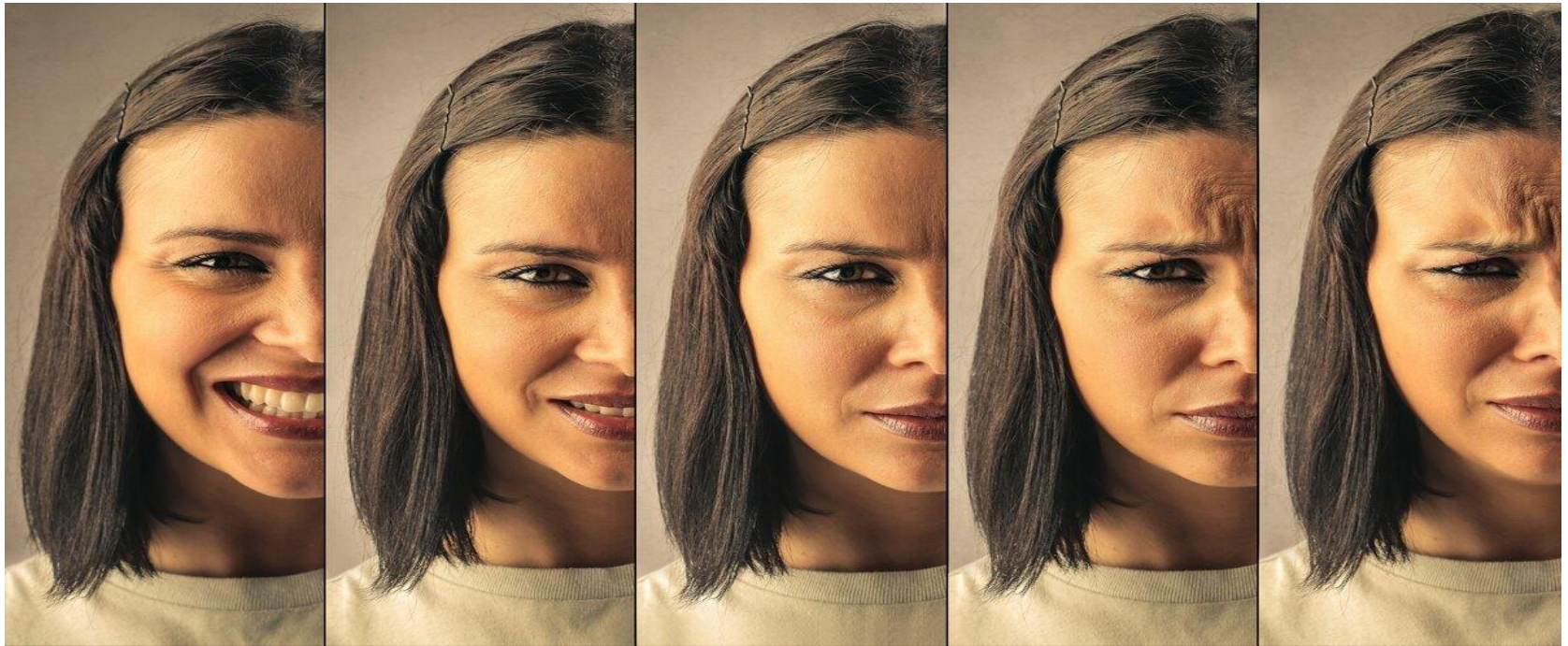

ЕМОЦІЇ ТА ПОЧУТТЯ

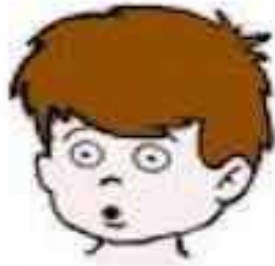
Емоції – реакція психіки на задоволення або незадоволення потреби – це просте, безпосереднє, поверхове, короткоплинне переживання людини в даний момент.

Приклади емоцій

ВТОМА

ЗДИВУВАННЯ

СТРАХ

СПОКІЙ

РАДІСТЬ

ПІДОЗРІЛІСТЬ

СУМ

ЗЛІСТЬ

Види емоцій

Базові
(нижчі) – переживання, пов'язані із задоволенням або незадоволенням фізіологічних потреб)

Вищі – переживання, які виникають на ґрунті задоволення духовних потреб.

Позитивні – емоції, що пов'язані із задоволенням потреб.

Негативні – емоції, які викликають почуття незадоволення і вимагають зміни ситуації.

Стенічні – емоції, які підвищують життєдіяльність людини, посилюють активність (радість, наснага).

Астенічні – емоції, які пригнічують життєдіяльність організму, знижують енергію суб'єкта (страх, туга, сум).

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **інтерес–
хвилювання** –
емоція, яка
мотивує навчання,
розвиток навичок
та вмінь, активізує
процеси пізнання,
стимулює
допитливість

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **радість** – позитивне емоційне збудження, яке виникає при появі можливості повного задоволення актуальної потреби.

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **горе–страждання** – емоція, яка викликається комплексом причин, пов'язаним з життєвими втратами. Часто переживається, як почуття самотності, жалості до себе, почуття непотрібності, нерозуміння оточенням;

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

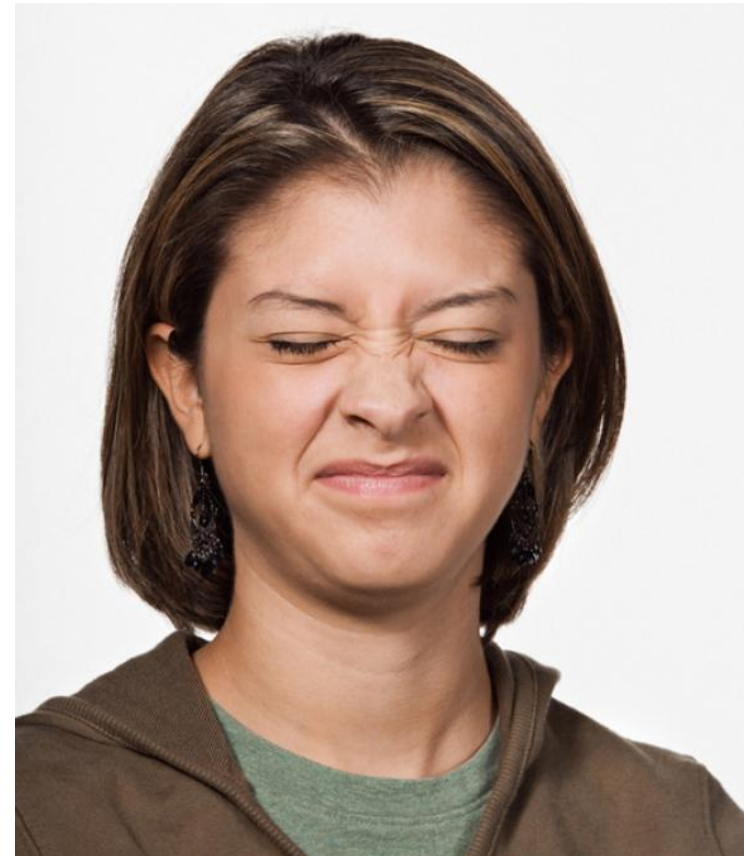
- ▶ **гнів** – виникає при явному розходженні поведінки іншої людини з нормами етики, моралі;

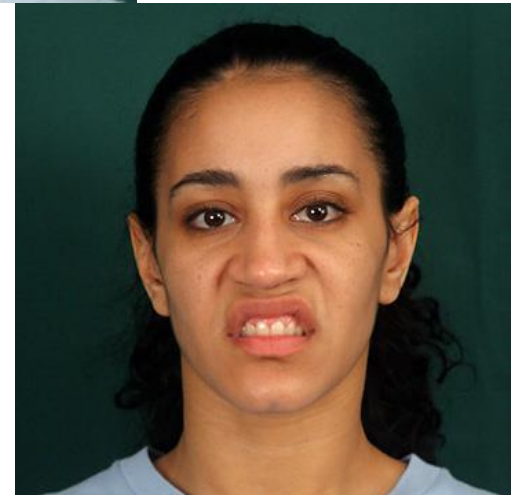
До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **відраза** – часто виникає разом з гнівом. Відраза являє собою бажання позбутися від когось або чогось;

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **презирство** – емоція, що відображає деперсоналізацію іншої людини або цілої групи, втрату їх значущості для індивіда, переживання переваги в порівнянні з ними;

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **страх** – переживання, що викликано отриманою прямою або непрямою інформацією про реальну або уявлювану небезпеку, очікування невдачі. Страх є найсильнішою негативною емоцією;

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **подив** – різке підвищення нервової стимуляції, яке виникає після якоїсь несподіваної події;

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **сором** – виникає як переживання незгодженості між нормою поведінки та фактичною поведінкою, прогнозування осудливої або різко негативної оцінки оточуючих на свою адресу;

До фундаментальних емоцій відносять (за К. Є. Ізардом):

- ▶ **провина** – емоція схожа на сором, оскільки також виникає в результаті незгодженості між очікуваною та реальною поведінкою. Вина виникає при порушеннях морального або етичного характеру, причому в ситуаціях, коли людина відчуває особисту відповідальність.

Вгадай
емоцію»»

- Я посміхаюсь.
- Мої очі злегка примружені.
- Куточки рота злегка підняті.
- Я сміюся.
- Я співаю.

Радість

Вгадай
емоцію»»

Провина

- Я опускаю і відвертаю голову в сторону.
- Я ховаю очі.
- У мене червоніють обличчя і вуха.

Вгадай
емоцію»»

- Мої брови підняті.
- Рот злегка відкритий, заокруглений.
- Очі широко розкриті.
- Я вигукую: «О-о-о!»
Або «Ах!».

Здивування

Вгадай
емоцію»»

Гнів

- Мої брови насуплені.
- Зуби зціплені.
- Губи щільно стиснуті.
- Ніздрі розширені і тремтять.
- Я стискаю кулаки.
- Я хочу вдарити.
- Я кричу.

Почуття – вищий рівень розвитку емоцій, специфічно людські, узагальнені, стійкі переживання ставлення до предметів, явищ та потреб, що мають мотиваційну, напрямну значимість.

- Більш тривалий, ніж емоція, психічний стан, який має чітко виражений предметний характер.
- Почуття відображають чітко ставлення до будь-яких конкретних об'єктів.
- Емоційність є вродженою, але почуття розвиваються протягом життя людини, у процесі розвитку її особистості.

- ▶ На відміну від почуттів, емоції не мають об'єктної прив'язки: вони виникають не стосовно до кого або чого-небудь, а по відношенню до ситуації в цілому.
- ▶ «Мені страшно» – це емоція, а «Я боюся цієї людини» – це почуття.

Види почуттів

моральні –
переживання
людиною її
ставлення до
інших людей
і до
суспільства в
цілому,

інтелектуальні –
виражають
ставлення
особистості
до процесу
пізнання;

естетичні –
почуття
краси, що
виявляються
при
сприйнятті
творів
мистецтва,
явищ

практичні –
переживання
людиною її
ставлення до
трудової,
навчальної й
інших видів
діяльності.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

